

*
Megjelen esztörtökönElőfizetés ár:
Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyságon.Hivatalos és magánhirdet-
ések mérsékelt árszabás
szerint.

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1901. június 13.

Verejtékbér.

(Államtisztviselők fizetésemelése.)

Angliában verejtékbérnek nevezik azt a minimális napi munkabért, mely a megélhetési igényeket a legszükségesebben sem elégíti ki. A mennyire a magyar államtisztviselői kar rosszul van dotálva, ezt a dotációt, különösen a IX—XI-ik fizetési osztályokban bátran nevezhetjük ily verejtékbérnek.

E bajon igyekezett ugyan segíteni az 1893. évi IV. tc. a 11. fizetési osztály felállításával. De az általános tisztviselői inségen ez nem segített. A nyomoruság, szűkölködés, eladósodás, és ennek minden velejárója, kezdve a kedvtelenségen, és végezve a baksison, mind megmaradt. Ez a fősvény rendezés sehol egyetlen leszerelt munkakedvet nem regenerált, egyetlen esendő karaktert sem mentett meg.

És mégis tisztelettel kell kalapot emelnünk az államtisztviselői kar előtt. Kalapot kell emelnünk, ha meggondoljuk, hogy az államhatalom legfontosabb funkcióit nagyrészt oly tisztviselők végzik, akik családjukkal együtt vidéken 2000—3600 korona fizetésből élnek meg. Kalapot kell emelnünk különösen akkor, ha meggondoljuk,

hogy ily tisztviselőktől gyakran milliókra rugó vállalati érdekek elintézése függ, ily tisztviselők kezébe százezer ember egyéni szabadsága, polgári becsülete, életboldogsága van letéve. És a magyar állam ezen verejtékbéres napszamosai között a jellem és erkölcsi derékség szabály, és a megtévedés ritka kivétel.

És a magyar államtisztviselő türe és hallgat. Munkás, iparos, kereskedő tömörül a maga egyesületében, lármát üt, új törvényt követel, és meg is kapja. Az államtisztviselő azonban hivatali fegyelem alatt van, és ha „mozog” úgy lehet fölebbvalói előtt gyanuba jön.

Épp azért dicsérettel kell kiemelnünk azt az üdvös mozgalmat, mely a tisztviselői verejtékbérek megnyugtató rendezése iránt Tordán néhány tisztviselő bátorságából megindult. Országos mozgalmat kezdettek, hogy a képviselőházhoz memorandum intézessék, és ezen mozgolódás már több helyen általánossá kezd válni. Így legutóbb Dicsőszentmártonban alakítottak vármegyei helyi bizottságot, melynek elnöke egy kir. táblai bíró lett.

Becsüljük ezt a bátorságot, és figyelmébe ajánljuk vármeg-

gyénk államtisztviselői karának is, hogy csatlakozzék az országos arányokká dagadni kezdő mozgalomhoz.

A kérdés égető és sietős. A jövő évben a hadügyminiszter új ágyukra kér hitelt, s ezzel igénybe veszi talán 2—3 évre azokat a milliókat, a melyekből a tisztviselői verejtékbérek rendezni lehetne.

Legjobb volna azt a mozgalmata közizgatási tisztviselői fizetésrendezésének mozgalmával összekötni. Alkotmányos életben a szerény érdeket nem látják meg. És ha az érdeketlenség itt előnyhöz jut hangos követelkezés útján, mennyivel bizonyosabb az, hogy a magyar államtisztviselői kart is megértik az alkotmányos faktorok. Ez jogos, igazságos, méltányos, becsületes és hazafias érdek; százszor inkább az, mint a melyet az állam már tucatszámra kielégített. Ennek győznie kell!

Ipolyság, június 12.

— Széll Kálmán a tisztviselő-kért. Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz:

A vármegyék régi idők óta állandóan kifejezést adtak felirataikban

Látogatóban.

Ninesen olyan messzire a menyország!
Hisz itt vagyok, előhítem Tehozzád!
Örömmnek ninesen vége, határa,
Rólam ragad a jó kedv a madárra!

Tölem tanul turbékolni a gerle,
Ilyen lesz a csalogánynak szerelme,
Jó kedvemből pacsirta-szó születik,
Páros galamb lesz belőlem szüretig!

A szívemben, a lelkemben menyország,
Hogy itt vagyok, hogy eljöttem Tehozzád!
Páros madár nem vidámabb az ágon!
... Száz nótával több lesz most a világon!

Csákány Sándor.

Szürkület.

Égnek a lámpák lenn az utcán,
Borongva jó a szürkület.
Ah mily sivár, bus ez az alkony
Tenélküled.

Foszlik a füst, a köd sötétén
A nedves háztetők felett. . . .
Ah mily szép volna ez az alkony
Veled.

Farkas Imre.

Régi honti nemzetségek.

Irta: Matunák Mihály.

(Második közlemény)

Az omlított jószágokon kívül a Hp. nemzetségnek még következő birtokai említetnek Hontvármegyében:

1244-ben Kovárszeg, Egyházas-Csalomja, és Leszenye, 1259-ben Födemes, 1260-ban Kelenye, 1266-ban több Hp. nb. ivadék néhány selmeci és korponai polgárral Dalhapola, Stallo, Szbutal, Zsumbleter és Seweret (Sewerit-, Sibrik-, Sibritfalva, Zsibritó) nevű birtokaik határai felett egyezkednek; 1270-ben mint Hp. nb. birtok említetnek Szélny; IV. (Kun) László király uralkodása alatt (1272—1290) Hont fia Ders és Demeter Drogul (Drégely) helységet eladták a Dobak nemzetségének, 1276-ban IV. László király Hont fiaitól, Ders és Demetertől összes birtokaikat el-

vevén, azokat Hont fia öregebb Dersnek adományozza, mivel öregebb Dersnek Hradnok (Csábrág, Litva várnak is neveztek) várát erőszakkal elfoglalván, nejét és gyermekeit fogságba ejtették; 1279-ben IV. László király Hont comes fia Demeternek hadi érdemei elismerésül a királyi udvarnokok Kis-Teszér nevű földjét adományozza; 1280-ban IV. László Hont comes fia Demeter barsi főispánnak a hontmegyei Cseri nevű birtokot ajándékozza, 1281-ben IV. László Martaleus comes fia Mikó és Csepánnak a Visk nevű földről szóló adományozást megújítja, 1285-ben Hont fia Ders és Demeter a litvai (csábrági) és drégelyi várhoz tartozó következő birtokokban osztozkodnak: Litva vár (alias Hradnok), Csábrág, Cseri, Csábrág-Varbók, Tót-Domanvik, Ledény, Alsó-Pomath (alias Bekesteleke, Alsó-Almás), Bagonya, Klaszita, Prencsfalu, Marót, Varbók (Bernocce mellett, talán Baráti) tartozékaival Dersnek jutott, Drégelyvár, Drégely, Bereche, Hont, Jablonch, Vecze, Szalatnya, Teszér, Hrussó, Podluzsány pedig Demeternek; — 1288-ban Hp. nb. Kázmér fia iklónak borsodmegyei Noet, annak Pereszlény és Tésa nevű jószágaiért adják; 1290-ben Hp. nb. Miklós fia

azon meggyőződésüknek, hogy az egyes tisztviselői állásokhoz kötött, hivatalos rendeltetéssel bíró mai átalányok, mint a fennforgó életviszonyoknak meg nem felelők, magasabb összegben lennének megállapítandók, s egyúttal ily célból az állami pótvavadalmazás emelését is kérelmezték.

Részemről a vármegyék ezen kérelmét teljes mértékben indokoltnak találom és mert úgy vagyok meggyőződve, hogy a vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelő-személyzet törzsfizetésének állami pótvavadalmazás útján történt és ez évben országsszerte befejezést nyert felemelése az elérni kívánt eredményt tényleg csak akkor fogja biztosítani, ha az átalánnyal ellátott tisztviselők, a hivatalos jellegű kiadásokat a sajátjukból fedezni nem lesznek kénytelenek: elhatároztam, hogy az uti-irodabér-, és irodaátalányokat, valamennyi vármegyékben megfelelő pótvavadalmazás utalványozásával, a részemről nélkülözhetetlenül szükségesnek látott összeg erejéig, kiegészítem, illetőleg fölemelem.

Erről a törvényhatóságot oly figyelmeztetéssel tájékoztatom, hogy ezen elhatározásomhoz képest módosult átalányösszeget, a folyó évi költségvetésnek megfelelő rovataiba, ezen rendeletemre való hivatkozással állítottam be.

A hétről.

A burok.

Mikor vérbe fojtották szabadságharcunkat, és kölesönként zsoldos hadsereg letiporta a szabadság bajnokait, gyász borult az országra és siralom vert föl minden portát, mily jól esett nekünk is

Lambert Bél birtokának fele részét rokoni nagyorrú (de magno nasu) Ders fia és Welk fia Sándor beleegyezésével Herman fia Miklós selmeci polgárnak 300 selmeci ezüstmárkáért eladta (1332-ben Dytus selmeci polgár ezt Aponyi Pál fiainak eladta); 1297-ben III. Endre király a Hp. nb. Kázmér lázadó fiait Ugrin, István, Péter, László és Lambertet elmarasztalja, hogy hontmegyei Pauli (Páld) és Gyarmat (Kis-) nevű birtokaik az esztergomi egyháznak adassanak; 1302-ben a váci káptalan bizonyítja, hogy a Hp. nb. † Ders comes fia Thuri Miklós hét birtokát, János, Papóc, Raxon, Parlagi, Vajda, Bütös és Krásznikot Szudi Miklós fia Andrásnak ennek hontmegyei Méznevelő, Nvék, Hakara és Echel nevű jószágaiért adta; 1307-ben az esztergomi káptalan bizonyítja, hogy virtuosus Desider fia Thuri Miklós hontmegyei Falussy (Nagyfalu?) nevű birtokát, melyet a litvai várért Hont fiai Desider és Demetertől kapott, Alsó orosz János fiai Ivánka és Móriának 14 márkáért örökösítette; 1349-ben a komáromi konvent bizonyítja, hogy Zalaba már a szent királyok (István és László) korában a Hp. nemzetség birtokában volt; 1353—1363. között a sági konvent bizonyítja,

hogy fájdalomban nem hagytak magunkra, hanem érezhetjük, hogy mindenünnen szerető szívek dobognak felénk . . .

Igy vannak most a hős burok. . .

A legendás Dewett Krisztián tábornok öcsese, Dewett János a népe iránt való rokonszeny ébrentartására, a bur propaganda érdekében Valentin Vilmos dr. kapitány kíséretében látogat el a kontinensre. Három nap járt itt nálunk is, a fővárosban nyert benyomásából láthatta, hogy mi magyarok mennyire rokonszenvezünk azzal a boldogtalan néppel. Csodálatot kelt bennünk is az a hallatlan küzdelem, a melyet a 350 milliós világbirodalom folytat, negyvenezer paraszttal. És a népek, köztük első sorban a magyarok rokonszenve is annak pártján van, a ki a hazájáért, a szabadságért való küzdelemben a földön hever már, de fogaival belekapaszkodott a győző torkába. . .

Az *ipolysági burbarátok* egy része a következő táviratban üdvözölte a bur küldötteket Budapesten időzésük alkalmából:

*Dewett János burparancsnok
Budapest, Erzsébet szálló.*

Szeretettünk, csodálatunk, együttérzésünk egész melegevel köszöntjük a szabadságért szintén titáni harcokat vívott magyar nép között a népszabadság zászlója alatt hazája és házi tűzhelye védelmében élethalál tusát vívó vitéz bur köztársaság küldötteit.

Adja a szabadság Istene, hogy minél előbb támadjon föl a vérbe fulasztott bur népszabadság!

Honti Lapok szerkesztősége, Dabis Antal dr., Hedervári Lajos, Halvax Ödön, Sortórius István, Veress József, Tibold József, Császa Lajos, Flink László, Noracsek János, Sperling János, Pirity Lajos, Boross Lajos, Beesey László, Sándor Béla, Kovács Elek, Ráth Béla dr., Sági Benő dr., Gedeon János, Sárpy Antal, Soltész Gábor, Veress Gyula, Antos Ferenc, Schiller Antal, Kondor József, Králik Adolf, Einzeinger Ferenc, Szlancsok Alajos, Szmolenszky Vilmos, Kaszta-

nek Antal, Sárpy Béla, Mihály Gyula dr., Flórida Gerő, Faragó Samu, Szöllösy Manó, Sárkány Lajos, Rumann Lajos, Horvatz Vince.

Devettéktől erre a táviratra következő válasz érkezett:

*Honti Lapok szerkesztősége
Ipolyság.*

Szép szavu táviratukért fogadják legőszintébb köszönetünket.

*A. G. Dewett,
Dr. W. Valentin.*

— **Lits Gyula főispán** családjával együtt 4 napot töltött Selmeceen. Ez idő alatt Selmec gyönyörű vidékét, és a kies Vihnye fürdőt is megtekintették. A főispán tegnap reggel érkezett haza székvárosába, a hol a hét végéig marad. Ez idő alatt folytatja vidéki látogatásait. Szombaton battai birtokára utazik, honnét a szabadelvűpárt e hó 18-iki pártgyűlésére érkezik vissza.

— **Az elnök vizsgálaton.** Helmbacher Nándor kir. törvényszékünk elnöke e héten is folytatja a vámos-mikolai kir. járásbíróság ügymenetének vizsgálatát. Távollétében az elnöki teendőket László Sándor kir. törvényszéki bíró látja el.

— **A pénzügyigazgató vizsgálaton.** Halvax Mátyás pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató abból a célból, hogy az adóügyi szempontból vezetése és ellenőrzése alatt levő községi és körjegyzőségek, a városi adóhivatalok adóügykezelésének menetét, hivatali működését, a személyzet állapotát, minőségét és általánosságban a vármegye adóztatási viszonyait közelebbről megismerje, hetek óta hivatalos köruton van. Nagy mérvben fog mindenestre ezen eljárása hozzájárulni ahhoz, hogy községi adóügyi igazgatásnak, egy a kinstár, mint az adózó közönség érdekének és a közkívánalmaknak teljesen megfelelő színvonalra emeltessék.

— **Muzeumunk gyarapodása.** Szmétana Szaniszló korponai róm. kat. karnagy neje Bory Gizella igen értékes tárggyal gazdagította muzeumunkat, a mennyiben neki ajándékozta a családjá-

Kacsics.

Személynev. Iróink legtöbbje Kathyznak nevezi. Mivel pedig neve leginkább a következő alakokban fordul elő: *Casich, Kachic, Kachin, Kachyeh, Kachyk, Kachiz, Kachueh, Kachuk, Katic,* és Bárczay Oszkár kiváló heraldikusunk is így nevezi a lipótmezei szláv eredetű nemzetséget, mi is így fogjuk nevezni.

A Kacsics nemzetsége 1246-ban a lipótmezei Lipót-Ujfalu és Palugyáért Ballassagyarmatot kapta eszerébe s ezáltal Nógrádvármegye első nemzetségévé lett.

Vármegyénkben a következő jószágokkal birt:

1222-ben Detre, zólyomi főispán és Rüdiger fia Herduin *Szebelléb* nevű hontmegyei birtokot 100 ezüst márkáért az esztergomi káptalannak eladták, 1236-ban IV. Béla király Detre főispánnak II. Endre királytól nyert *Záhora* birtokát megerősíti, 1252-ben IV. Béla *Hidvég* helységet Detre fia Mikó zólyomi főispánnak adományozza, 1284-ben az esztergomi káptalan bizonyítja, hogy *Dragal* (Drégely) falu iktatásának Mikó fia Byter ellentmondott, állítván, hogy ő e falut 25 márkáért megvette; 1290-ben Mikó fia Péter comes özvegye, Erzsébet, wygmandi András comes

val rokon és hontmegyei Náthy Ferenc m. kir. nemes testőrhadnagy (1796—1799) olajfestésű arcképét. Náthy Ferenc 1796. okt. 1-én lépett a m. kir. nemes testőrségbe, melynek két első főtisztje ez időben Splényi Mihály báró cs. és kir. tábornagya, m. kir. gárdakapitány és Eszterházy Miklós herceg, cs. és kir. vezérőrnagy, m. kir. gádfőhadnagy volt s Náthy társai között ott találjuk Kisfaludy Sándor hírneves költőket is. (L. Matunak Mihály: „Kisfaludy Sándor testőrtársainak névsora“ c. cikkét. Érsekújvári Lapok 1889. évf. 34. sz.) Náthy meghalt Bécsben. Sírköve német feliratának egykorú másolata is a képhez van mellékelve. A felirat magyarul a következőleg hangzik: „Itt nyugszik tekintetes Náthy Ferenc ur, a m. kir. nemes testőrgárda hadnagya. Éveinek virágában előljárói előtt hivatása- és állása kötelességeinek teljesítése által becsültté, barátai előtt pedig becsületessége és érdemei által feledhetetlenné tette magát. Meghalt 1799. évi július hó 23-án becsületteljes életének 23-ik évében.“ Az ifjú nemes testőr lovon ülve, párdúc kacagányban és teljes díszben van ábrázolva. Szmetana — Bory urnő ezen értékes ajándéka eddig muzeumunk unikuma a maga nemében. — Igen érdekes ajándékot adott a muzeumnak *Raphanides* Emilia is Cseriből, egy mintaszallagot 1786-ból, mely legrégebb ismert őse a felsőhonti, jelenleg már izlésesen kifejlődött és jó hirnek örvendő varrottasnak. A becses ajándékokért ez uton mond köszönetet a Hontmegyei Muzeum-Társulat igazgatósága.

— **Adófelszámamlási bizottság.** Az egyenesadó felszámamlási bizottság névsorát előző számunk egyikében közöltük. Az 1883. évi XLIV. tc. 30. § értelmében teljes számrá kiegészítetvén, abba a vármegyei közgyűlés által rendes taggá Poliakovics Iván és póttaggá Bolner Pál urak lettek beválasztva.

— **Magyar név.** A belügyi m. kir. miniszter engedelmével Gold Géza ipolysági ügyvédi írnok és Kiskoru Géza fia vezetéknevét *Lantosra*, — Knöpfler Mór ipolysági lakos pedig *Kalmár-ra* magyarosította.

— **Juniális.** Az ipolysági „Ifjusági kör“ — mint már egy ízben jeleztük, — vasárnap e hó 16 ikán tartja erdei mulatságát, a Parasában a szokott helyen. — A mulatság sikerültnek ígérkezik annál is inkább, mert ez az egyedüli erdei vigalom az idén városunkban, és a változatosság okáért az agilis rendezőség tombolával is egybekötötte. A belépti díj személyenként 1 korona és az esetleges tiszta jövedelmet a kör ujonnan felvett lakásának berendezésére fordítja. — Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a város házában lesz megtartva. — A kik tévedésből vagy hibás címzésből meghívót nem kaptak volna, ez uton is meghívja őket a rendezőség.

— **Gyémántjubiléumos pásztor.** Szobelléb községben hatvan esztendejénél több, amióta *Jávorka* György túlke költőgeti hajnaltájt a szobellébi menyecskeket, mert hatvan esztendő óta ő hajítja ki a község gulyáját. Most az öreg pásztor nagy tisztesség érte. A kis ekszisztenciához oly nagy hajlandósággal való Darányi földművelésügyi miniszter, a ki keresve keresi a munkások és cselédek sorában a hűségest, az állhatatos rátalált a szobellébi öreg gulyásra És fölterjesztésére a király ezüst érdemkeresztel díszített a gulyás viharlátott, esőtől ázott, napszitta szűrét. Mint a hivatalos lap mondja, hatvan évet meghaladó hű és odaado szolgálata elismerésül.

— **Gyújtogató villám.** Dalmadon vasárnap éjjel a villám Billot báró egy cselédházába ütött be, és azt hamarosan felpertselte. A házban pihenő nyolc cseléd családban csodálatosképpen semmi kárt nem tett.

— **„És mégis mozog a föld!“**: az acetilen-gáz mégis robban! mondogatják újabban a szegszárdi szállodában történt nagy robbanás után. A természetes tulajdonságokat pusztá állításokkal megváltoztatni nem lehet, azokkal mindig kell számolni! Sajátosságos véletlen, hogy éppen most rendez be a villámvilágítást Szegszárdon a Siemens s Halske cég s mintegy megnyugtatóan hat

a lakosságra, hogy annak rendkívül nagy előnyösségei mellett egyszersmind a robbanások örökös aggodalmaitól is megmenekülnek.

Ladányi Ernő fényképész lapunk mai számában levő hirdetésére ez uton is figyelemztetjük az érdeklődő t. közönséget.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, vérszegénység, ideges fogfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat. melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélnünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekeres, mely 6 doboz á 25 labdacso 1.05 frt. — A pénz előleges beküldése után 1 tekereset 1.25 frt-ért, 2 tekereset 2.30 frt-ért, 3 tekereset 3.25 frt-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerészre, Bécs, I. Singerstrasse 15.

Színház.

Csütörtökön kettős előadás volt. Délután Follinus Náni népszínműve, este pedig megismételt előadásban Ocskay brigadéros ment

Pénteken az iskolás növendékeknek szereztek kellemes délutánt a Peleskei nótárius avultságában is jó bohózzal.

Szombaton a *Kadét kisasszony* operettet jelentette a színlap. *P. Szepes* Szidi *Leilah* szerepében ragyogtatta ritka diadalmas hangját, mely minden fekvésében tele drámai erővel, fényvel, és melegséggel. Előadásában is nem közönséges izlést árukt el. Teljes sikert írhatunk javára. *Léva* Margit, mint Lucynak kecses táncos és bájos megjelenése egyaránt hatott és a közönség gyönyörködött frissen esengő orgánumának lírai lágyságában. Mint mindig, jó volt *Vadász* (Williamson) maszkjával és játékaival egyaránt. Tukorai pompás humorát a tengerész kapitány szerepében élvezte. *Viola* (Robertson) szép baritonjáért megoesátottuk állandóan hű

leánya és leányai Katha (Hp. nb.) Hunth (Hont) comes fia Demeter özvegye és Anna (Hp. nb.) Kázmér fia Lambert neje, ugyanazon Mikó fia Byter comessel, Miklós fia Demeterrel és Detric fia Mikóval Péter comes hagyatéka iránt egyezségre lépnek. Péter firokonai visszakapják Kékkő várát, Seel, Dochan és Olivárt; az özvegy és leányai kapják *Hidvég*, *Aba* (Kis-honti, gömöri) és *Olvár* hontmegyei helységeket; 1313-ban a nyitrai káptalan bizonyítja, hogy a Hp. nb. Ders fia Miklós hontmegyei *Iúr* nevű birtokát Kachuch nb. Mihály fia Simon mostertől a kitűzött határnapon ki nem váltotta, — 1338-ban Aponyi Isóp fia Mihály és Péter *Bél* hontmegyei birtokukat Tamás erdélyi vajdának, a † Szécsényi-család őseinek 300 budai márkáért előörökítik; 1347-ben Nagy Lajos király Tamás volt erdélyi vajda fia Kónya mester, sárosi főispán és testőrtiszt nejét, Erzsébetet † bátyjának Harsendorfer Wlwongnek birtokaiban: *Visk*, *Szemeréd* s más megyékbeli jószágokban fiúsítja.

A Kacsics-nemzetségből származott a kékkői és balassagyarmati *Balassa-család*, melynek tagjai közül Menyhért, Bozók ura 1561-ben báróvá, Bálint báró, a ké-

sőbbi korponai főkapitány 1664-ben gróffá lett (ága kihalt), Pál báró 1721-ben grófi rangra emeltetett (ága kihalt), Ferenc báró 1772-ben gróffá lett (ága 1807-ben kihalt). Ugyanezen nemzetségből származott a † kislibercei *Liberchev* († 1713), † *Salgói* és a XV. században kihalt *Szécsényi család*.

Kacsics nemzetsége már egészen kihalt. A Balassák ősi cimere: vörös mezőben kőralakban hajlott farkát szájában tartó arany-vörös-arany szárnyas sárkánnyal körülvett szemközti fordult fekete bölényfej, szarvai közt hatágu arany csillag; a fej alatt szarvaival felfelé fordult ezüst félhold, (a hatágu csillag s a holdsarló a Hp. nemzetség rokonságára vall). Sisakdísz: szemközti fordult koronás természetes sas, bal lábában hegyével felfelé nyúl, jobbujjában kivont egyenes kardot tart. Takaró: mindkét oldalt arany-fekete.

Becse-Gregor.

Becse hely- és személynév, Gregor (Gergely) személynév. Kézai szerint „Becse és Gregor nemzetsége Franciaországból ered Vilmos nemzetségből, kit Cornesnek neveznek.“

A B. nemzetség következő tagjai voltak honti birtokosok:

1332-ben Becsei Imre barsi főispán és lévai várnagy (1316 kir. főszekerész-mester, 1321. kir. tárnokmester) *Tergence* (Tergénye) ura; 1383-ban Zselizi Vesszős fia Tamás *Sember* ura, 1388 körül István nádor † Zselizi Vesszős leányának Margitnak az atyai ősi és szerzett *Peszék*, *Tót-Baka* és más megyékbeli birtokokból járó leánynegyed illetősége iránt Vesszős fia Tamás ellen fogamatba tett perében halasztást ad; 1404-ben Kacsics nb. Szécsényi Farkas fia Tamás † Vesszős György *Peszék* és *Tergence* nevű birtokait elfoglalta, 1406-ban Zselizi Vesszős Tamás özvegye Anna a hontmegyei *Baka* ura.

A Becse Gregor nemzetségből leszármazott a kihalt *Báthmonostori Töttös- és Léli család*. A Töttösök őse becei Csata, unokája István felveszi a *Töttös* nevet (125) *Báthmonostori Töttös László* magánul elhalálozván, II. Lajos király 1516-ban birtokait erdéli Bakócz Tamás esztergomi bíboros érseknek adományozta. Bakócz unokaöccsei, az Erdődyek ősei kaptak Zselizt négy faluval, *négy falut Hontban* és kettőt *Féjérmegyében*.

(Befejező közlemény következik)

vös, prózai, minden emóció nélkül való játékát. Kacagtató volt *Madas*, *Tallián*, *Abonyi* és *Köhalmi* a négy ideg orvos szerepében. *Eöry* (Billy) természetadta tehetségű szemes színész. Hálás jelenetei voltak *Rónai* Herminnak (Happy). A ház eléggé megtelt.

— Vasárnap II. Rákóczy Ferenc ment. *Niczkiné* (Zrinyi Ilona) jól eltalálta azt a drámai emelkedést, mely az erősebb akcentusokat követelte. Ez igen intelligens színész nő *Kalmárral* együtt, ki a címszerepet oldotta meg ambiciózus törekvéssel. *Vadász*, *Murányi*, *Abonyi* mind azt adták, amit tőlük joggal várhatunk.

Hétfőn megismételték a *Kis szökevényt*, a címszerepet részvétlen közönségünk osztotta ki magának.

Kedden érdekes színházi esemény volt *Murányi* Juliska játélmjátéka. Sardou híres drámáját *Toscát* választotta. A címszerepben művészi értelmességének és tudásának frappáns bizonyosságát adta. Lobogó temperamentum hiányában Tosca izzó szenvedélyének ábrázolására ninesen ereje, ninesenek színei, mégis megrázóan erős volt mindvégig. A szép közönség meleg rokonszenvvel kísérte, nyílt színen többször elhalmozta erős, őszinte tetszés nyilatkozataival. Ez a bájos leány igazán elsőrangú tehetség, és fűgőn csinálja a lépéseket közel jövő nagy diadalai felé. A nézőtérrel értékes ékszer, és sok virágdományt nyitottak föl neki. Partnerét *Talliánt* (Mario) is magával ragadta, és sok erőt, kedvet öntött belé. *Kalmár* mint a hideg, félelmetes Scarpia báró csupa jellemzettség volt. *Madas*, ez a nem közönséges színészanyag jól eltalálta Angelotti alakját. Említjük még *Tukorait* (Attavanti) és *Abonyit* (sekrestyés).

Tegnap a *Gésák* ment, kissé zökkenős, elnagyolt előadásban, de a stilszerű szép kiállítás mellett különösen hatottak *P. Szepesi* Szidi (Mimóza) és *Lévai* Margit (Molly) Illuziót keltettek egyéniségük varázsával, művészetük számtalan finomságával. Szepesi gyönyörűségeen csatogott, Lévai elragadó kecsességgel táncolt. Klasszikus alakítást cselekedett *Polgár* Béla (Imári márk) ez a nagytehetségű erős vénajú kómikus. *Viola* (Reginald) *Eöri* (Vuncsi) *Tukorai* (Tekmimi) *Niczkiné* (Constance) *Novák* (Katána) tehetségük legjavával szolgálták jó keretül. Feskek voltak a *gésák* *Havi* Rózsika, *Kállai* Lujza, *Kádas* Mari, *Eöriné*.

Ma *Lévai* Margit, ennek az edes szubrettalentumnak jutalmául megismétlik a *Kadét hiszasszonyt*.

Ezzel véget ér Földesiek ipolysági turnéja. Annak a kis lelkes közönségnek, mely hiven kitartott, elismerését, becsülését adjuk nekik értékes utlevélül, de félünk, hogy rossz hírünket viszik, és egyhamar ily jóra való társulat nem fogja ide betenni a lábát. Városunknak éppen a pénzüvilága egy érzéketlen, megmozdítatlan massa, mely csak utilitárius célnak él. Az nem érdemei csakugyan egy — *bolhaszínházat* sem. — szf. —

Ipolysági piaci árak.

(1901. június hó 11-én.)

Buza mm.	kor.	14:80—14:50
Rozs		14:20—14:—
Arpa		14:——14:—
Zab		14:——14:—
Burgonya		4 00—4 00
Széna		3.60—3 60
Kukorica		13:——13:—

Egy új Pallas-lexikon

valamint számos egyéb új állapotban levő könyv

igen jutányos áron eladó.

A cím a kiadóhivatalban tudható meg.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy helyben, a Winter-féle házban levő

fényképezési műtermet

átvettem s. t. évi június 16-ától fogva állandóan a n. é. közönség rendelkezésére állok.

Ipolyság, 1901. máj. hó.

Kiváló tisztelettel

Ladányi Ernő
fényképész.

4-4

Alulírott, mint

gyakorlott

volt nevelőnő

miről jó bizonyítványaim tanuskodnak, ajánlom a német és francia nyelv, zongora, kézimunka, elemi és polgári osztályok oktatására, — illetve magán vagy pótvizsgák lelkismeretes előkészítésére.

Goldberger Hatos Katalin

Deák-utca 120.

Partojuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon

az „Arany érem”-mel

kitüntetve.

KESZITI

Csász. és kir.

udvari szállító

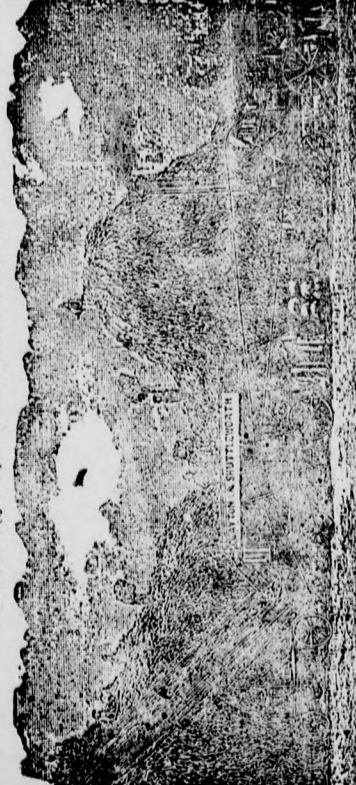
RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható Neumann Jakab és Kanyó Antalnál.

Clayton & Shuttleworth
Vázel-körű
mezőgazdasági gépjárművek Budapest 69. sz.
által a legújabb árak mellett ajánlatnak:

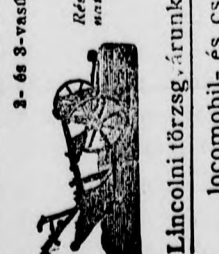
2 1/2 egész 12 lóerőig, számkaszalozók, komolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénanyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, 60/60-malmok, egytemes acél-ekék.

Részletes ábrák-képek kinyitva minden részletek kiállítására.

3- és 3-vasúti ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Lincolni törzsg. árunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép gyára.

Nyomatott NEUMANN JAKAB gyorsajtóján Ipolyságon.